

The Studio #2
Morena Bamberger
Ethereality

26 november 2019 – 12 april 2020

Bonnefantenmuseum
Maastricht

The Studio #2
Morena Bamberger
Ethereality
26 november 2019 -
12 april 2020

*Op de ooghoogte van een welp lag ik in een
onbekend landschap.*

*De kou streekte mijn snoet terwijl de wind
sneeuwvlokjes in mijn gezicht blies.*

Een echo van gebuil naderde mijn oorschelp.

Een roedel wolven rende op me af.

Ze builden terwijl hun vachtjes dansten in de wind.

Ze lieten de sneeuw verpulveren tussen de sterren.

Tussen hun poten scheen het kalme noorderlicht.

Morena Bamberger, 2018

De pas afgestudeerde, maar al veelvuldig gelauwerde Morena Bamberger (1994, Roermond) weet als geen ander met eenvoudige ingrepen een ruimte om te toveren tot een magisch universum. Haar eerste museale project heet toepasselijk *Ethereality*, een samentrekking van twee woorden met een tegengestelde betekenis: *ethereal* en *reality*. En inderdaad, ook deze installatie met videobeelden toont een vervreemdende mix van tomeloze, ongrijpbare fantasie en alledaagsheid zo kenmerkend voor deze kunstenaar. Bamberger heeft daarvoor weinig nodig. Haar mysterieuze wereld tovert ze tevoorschijn met simpele materialen als afdekplastic, glitterstoffen en polystyreenplaten die ze beschildert met pastelkleurige verf, met roterende molentjes die beweeglijke glimlichtjes als sterrenstof door de ruimte laten dwarrelen en met her en der geprojecteerde videobeelden die een wereld als tussen realiteit en droom tonen. "Mijn installaties", aldus Bamberger, "zijn een weerspiegeling van hoe ik de realiteit ervaar en de manier waarop ik deze ervaring wil delen met mijn publiek."

Voor de film ging Morena Bamberger op een spirituele reis in de Zwitserse bergen, een soort van *vision quest* zoals ze het zelf noemt, om dichterbij haar intuïtie te komen en om haar kwetsbaarheid en kracht te ervaren. We zien beelden van groene bergweiden en loeiende

koeien, maar ook van een surrealistische gemaskerde figuur (de kunstenaar) die bij een kalm bergstroompje op een sjamanentrom slaat. Het is voor het eerst dat Bamberger zelf de protagonist van haar film is. Afgelopen twee jaar trok haar werk juist de aandacht door de manier waarop ze met haar videocamera de omgeving van Roermond verkende en de volstrekt open wijze waarop ze vrienden, familie maar ook toevallige voorbijgangers, zoals twee oranje straatvegers in een park, in haar surrealistische wereld vol zelfgemaakte maskers, tovenaarsmantels, touwtjes en draadjes wist te trekken. Onverwachte, ontregelende gebeurtenissen leverde dat op, zoals te zien in haar prachtige afstudeerfilm *Home ground* uit 2018 waarin bijvoorbeeld een man verschijnt met een wit uilenmasker die naast een levende witte uil een dood kuiken eet. (1)

Bamberger is niet de eerste (vrouwelijke) kunstenaar die met een ontwapenende, kleurrijke visuele taal het publiek meeneemt in haar werk en spirituele queeste. Denk aan de genderpolitieke fluo- en pastelkleurige wandschilderingen van Lily van der Stokker (1954, Den Bosch) en experimentele video's van de Zwitserse Pipilotti Rist (1962, Rheintal) uit de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw. Dichter bij huis en meer recent: de meeslepende, surreële video-installaties en performances van Melanie Bonajo (1978, Heerlen) en de eveneens uit Heerlen afkomstige Tanja Ritterbex (1985) als enerverend middelpunt van gefilmde egodocu's.

Deze kunstenaars nemen de kijker mee in hun overrompelend universum maar zetten de cultureel gecodeerde beeldtaal ook bewust in als kritiek op

bestaande sociaal-maatschappelijke normen en ze stellen vragen omtrent gender, seksualiteit en het vrouwelijk lichaam.

Hoewel er veel raakvlakken zijn en Bamberger aan deze en andere kunstenaars schatplichtig is wat betreft haar voorkeur voor het surreële, fragiele en beweeglijke, lijkt haar verhouding tot de realiteit anders georiënteerd. Bamberger wil in haar werk niets aanklaarten of (ver)oordelen. Ze wil in haar eigen woorden "niet tegen- maar meebewegen". Met haar palet van materialen gaat ze naar buiten, naar stadsparken, bossen en pleinen. Mensen en dieren komen vanzelf op haar af, nieuwsgierig naar wat ze doet. Ze stellen vragen en Bamberger nodigt ze uit mee te doen. Vanuit pure improvisatie gaan ze vervolgens samen op "in een moment van spontaniteit, expressie en avontuur." Ook in haar installaties wil ze haar publiek integreren, het gaat juist om de wisselwerking van film en environment.

De wens harmonieuze verbindingen te creëren tussen mensen, dieren en landschap lijkt te verklaren uit haar achtergrond. Ze groeide op in een woonwagenkamp in de buurt van Roermond maar koos haar eigen pad, los van de zeer hechte Sinti gemeenschap om als eerste in haar familie te kunnen studeren. In 2017 maakte Bamberger daarover een film getiteld: 'Terug naar de Roedel'. Ze keerde hiervoor enige tijd terug naar het woonwagenkamp in een poging via haar werk en belevingswereld opnieuw in verbinding te komen met haar familie.

die voorop rent en die met haar artistieke praktijk de zelf gecreëerde roedelleden, mensen en dieren, de weg wil wijzen naar een land waar dagelijkse ritmes en patronen worden omgetoverd in momenten van aandacht, verbinding en verwondering. Als ze meedansen als gemaskerde wezens, horen ze thuis in mijn wereld van verwondering waar alles aanvoelt als thuis."

Paula van den Bosch

Voor deze tekst is geput uit:

- (i) Limburg, D. (2018, 5 september).
- 'Sprookjesgrotten en een magische film vol plastic en schapen'.
- <https://www.nrc.nl/nieuws/2018/09/05/sprookjesgrotten-en-een-magische-film-vol-plastic-a1615371>
- Email conversatie tussen Morena Bamberger en Paula van den Bosch. (2019, oktober-november)
- Eigen werkomschrijving Morena Bamberger. (2019)

Hierover zegt Bamberger: "Ik noem mezelf wel eens de alfa wolvin

Morena Bamberger
1994 - Roermond

Morena Bamberger woont en werkt in Roermond. Ze heeft solopresentaties gehad in o.a. Kerkrade (Werkplaats K), Wittem (Kloostertuin), Bemelen (Stichting plateauKUNST), Amsterdam (Melkweg en Beurs van Berlage), Roermond (ECI Cutuurfabriek), Hoensbroek (Cultura Nova Festival), Rotterdam (TENT Academy Award) en Heerlen (Nieuwe Nor).

Ze was deelnemer aan residencies bij de Jan van Eyck Academie Maastricht (2019) en VHDG Leeuwarden (2019).

Morena Bamberger studeerde aan de Maastricht Academy of Fine Arts and Design (2013-2018). In 2018 won ze de Henriëtte Hustinxprijs, de Gilbert de Bontridderprijs en werd ze genomineerd voor de TENT Academy Award. In 2019 werd haar het Limburgs Beeldende Kunst Stipendium toegekend.

Colofon

artistiek directeur
Stijn Huijts

zakelijk directeur
Sandra Holtjer

senior conservator
hedendaagse kunst
Paula van den Bosch

vertaling
Susan Pond

ontwerp en druk
Buro Marcel van der Heyden

projectleider
Guus van Engelshoven

projectassistent
Suzanne Wewers

Het Bonnefantenmuseum ontvangt
meerjarige financiële ondersteuning
van de Provincie Limburg, de BankGiro
Loterij, DSM en het Mondriaan
Fonds.

Morena Bamberger is de eerste
ontvanger van het **Limburg
Beeldende Kunst Stipendium**,
een nieuwe beurs ingesteld door de
Provincie Limburg. Het stipendium
wil het werk van jonge Limburgse
kunstenaars stimuleren en onder de
aandacht brengen van een groter
publiek. Het stipendium behelst een
werkperiode aan de Jan van Eyck
Academie, een tentoonstelling in 'The
Studio' en een geldbedrag van
€ 5000,-.

www.morena-bamberger.com

'The Studio' biedt een podium aan
kleinschalige solopresentaties waarin
kunstenaars verslag doen van recente
ontwikkelingen in hun werk

'Het Limburgs Beeldende Kunst
Stipendium' is door de provincie
in 2018 als het 'Lex ter Braak
stipendium' gegeven aan Lex ter
Braak ter gelegenheid van zijn
afscheid als directeur aan de Jan
van Eyck academie. De naam is
later omgedoopt tot het Limburg
Beeldende Kunst (LBK) Stipendium,
nadat er een commissie is gevormd
met Lex ter Braak, Stijn Huijts,
directeur van het Bonnefantenmuseum
en Joep Vossebeld, kunstenaar,
curator, schrijver, die gezamenlijk
verantwoordelijk zijn voor de selectie
van het LBK Stipendium.